

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 8 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės, Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanaukaitės, susipažinusi su 2023 m. liepos 31 d. paduotu **pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Stateta valda“** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 20 d. nutarties peržiūrėjimo

n u s t a t ė:

Pareiškėja padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 20 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjos atskirąjį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2023 m. gegužės 24 d. nutarties, kuria iš dalies patvirtintas pareiškėjos finansinis reikalavimas likviduojamos dėl bankroto uždarnosios akcinės bendrovės „VIREMIDOS STATYBA“ bankroto byloje.

Pareiškėja kasaciniu skundu prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 20 d. nutartį dalyje, kurioje atmetas pareiškėjos atskirasis skundas ir pirmosios instancijos teismo nutartį dalyje, kuria netenkintas pareiškėjos prašymas patvirtinti 12 109,93 Eur finansinį reikalavimą bei tenkintas atsakovės patikslintas priešieškinis, ir šioje dalyje priimti naują nutartį – tenkinti pareiškėjos prašymą dėl finansinio reikalavimo patvirtinimo visa apimtimi, patvirtinant 28 474,42 Eur finansinį reikalavimą bei atmesti atsakovo patikslintą priešieškinį; sustabdyti pirmosios instancijos teismo nutarties ir apeliacinės instancijos teismo nutarties dalyje dėl piniginių sumų išieškojimo iš atsakovo vykdymą, kol byla bus išnagrinėta kasacine tvarka. Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui. Taigi, kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, taip pat nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kuri faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pareiškėja kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus:

1. Apeliacinės instancijos teismas, pripažindamas įskaitymo sandorius negaliojančiais ieškinyje nenurodytu Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 1.80 straipsnio pagrindu, peržengė apeliacinio skundo ribas, priėmė šurprizinį sprendimą ir tokiu būdu pažeidė CPK 320 straipsnio 2 dalies nuostatas, nukrypo nuo kasacinio teismo bei Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos, draudžiančios priimti šurprizinį sprendimą.

2. Apeliacinės instancijos teismas, pasisakydamas dėl skolininko (atsakovės) turtinės teisės arešto galiojimo, pažeidė imperatyvius CPK 750, 751 ir 605 straipsnių reikalavimus, pagal kuriuos antstolio patvarkymas areštuoti skolininko turtines teises įsigalioja nuo patvarkymo įteikimo skolininkui ar prievolės skolininkui. 2022 m. kovo 18 d. antstolio patvarkymas įstatymo nustatyta tvarka nebuvo įteiktas nei skolininkui (atsakovei), nei prievolės skolininkui (pareiškėjai), todėl neįsigaliojo ir negaliojo 2022 m. kovo 28 d. ir 2022 m. balandžio 7 d. įskaitymo sandorių sudarymo metu.

3. Apeliacinės instancijos teismas, nenagrinėdamas ir nepasisakydamas dėl pareiškėjos argumentų CK 6.66 straipsnyje (*actio Pauliana*) numatytų sąlygų nebuvimo klausimu, pažeidė pareiškėjos teisę į apeliaciją, jos konstitucines teises kreiptis į teismą ir teisę į tinkamą teismo procesą bei teismo pareigą motyvuoti sprendimą.

4. Apeliacinės instancijos teismas, pripažindamas negaliojančiais įskaitymo sandorius nauju ir papildomu CK 1.80 straipsnyje numatytu pagrindu, pažeidė CPK 313 straipsnyje nustatytą draudimą priimti dėl apelianto blogesni sprendimą.

5. Teismai netinkamai taikė netesybas reglamentuojančias materialiosios teisės normas (CK 6.71, 6.73, 6.258 straipsniai) ir jų aiškinimą bei taikymą reglamentuojančią kasacinio teismo praktiką. Teismai nepagrįstai sprendė, kad pagal rangos sutarties 6.5 ir 7.2.11 punktus savarankiškais pagrindais, t. y. už prievolės vykdymo termino praleidiną numatyti delspinigiai ir už sutarties nutraukimą dėl rangovo (atsakovės) kaltės numatyta bauda, laikytini baudinėmis netesybonis.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Tačiau kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, kad toks šių normų aiškinimas turi esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui ir galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK

346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, nesprenžiamas klausimas dėl apeliacinės instancijos teismo nutarties vykdymo sustabdymo.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Alė Bukavinienė

Virgilijus Grabinskas

Jūratė Varanauskaitė